

Dosarul nr. 3ra-55/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Valentin Cucos, reprezentat de avocatul Aliona Gîțlan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucos împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind încasarea compensației și indemnizației pentru concediul de odihnă anual nefolosit și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au admis apelurile depuse de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, s-a casat integral hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie privind declararea inadmisibilă a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 21 iunie 2018, Valentin Cucos a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind încasarea compensației și indemnizației pentru concediul de odihnă anual nefolosit și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Valentin Cucos a relatat că la 16 septembrie 1991 a fost angajat, în baza contractului individual de muncă pe perioadă nedeterminată, în cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, unde a activat până la data de 27 martie 2013.

Prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr.204 ef. din 27 martie 2013 a încetat serviciului în Poliție, obținând dreptul la pensie pe linia MAI, începând cu data de 27 martie 2013, cu achitarea compensației bănești pentru concediile de odihnă anuale neutilizate și a indemnizației unice.

Solicitând informația cu privire la concediile nefolosite, a constatat că nu i-a fost calculată și achitată compensația pentru concediile de odihnă anuale neutilizate în perioada anilor 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001,

2002, 2003, inclusiv. Or, conform prevederilor art.112 Codul muncii, dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toți salariații. Dreptul la concediu de odihnă anual nu poate fi obiectul vreunei cesiuni, renunțări sau limitări. Orice înțelegere prin care se renunță, total sau parțial, la acest drept este nulă. Orice salariat care lucrează în baza unui contract individual de muncă beneficiază de dreptul la concediu de odihnă anual. Iar, conform art. 119 Codul muncii, în caz de suspendare (art.76 lit.e) și m), art.77 lit.d) și e) și art.78 alin.(1) lit.a) și d)) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

Nefiind de acord cu neachitarea indemnizațiilor și compensațiilor pentru concediile anuale nefolosite în perioada de referință, reclamantul s-a adresat către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu cerere prealabilă în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, însă nu a primit niciun răspuns, chiar dacă termenul prevăzut de lege a expirat.

Valentin Cucuș a solicitat încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul său a compensației și indemnizației bănești pentru concediile anuale nefolosite în perioada anilor 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, inclusiv și compensarea cheltuielilor de judecată și asistență juridică acordată de avocat.

Prin încheierea protocolară din 27 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea reprezentantului reclamantului, avocatului Aliona Gîțlan și s-a atras în proces în calitate de copârât Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova (f.d.38-40, Vol.I)

Prin hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucuș.

S-a obligat Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să calculeze și să-i achite lui Valentin Cucuș compensația bănească pentru concediile nefolosite pe perioada de activitate în anii 1992-2003.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Valentin Cucuș s-a respins ca neîntemeiată (f.d.80, Vol.I).

La 16 octombrie 2019, în cadrul termenului de atac instituit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat casarea hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.86, Vol.I).

La 28 octombrie 2019, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.89-90, Vol.I).

Prin decizia din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile depuse de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, s-a casat integral hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie privind declararea inadmisibilă a acțiunii.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că deși instanța de fond a obligat Inspectoratul General al Poliției și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să calculeze și să-i achite lui Valentin Cucuș compensația bănească pentru concediile nefolosite pe perioada de activitate în anii 1992-2003, greșit a constatat că reclamantul Valentin Cucuș a înaintat cererea de chemare în judecată în termenul legal.

În susținerea concluziei enunțate, instanța de apel a indicat că conform art.355 alin.(1) lit.b) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Astfel, termenul de prescripție de 3 ani în litigiile ce rezultă nemijlocit din încetarea contractului individual de muncă se va calcula din ziua în care ordinul a fost adus la cunoștință salariatului contra semnătură, din ziua eliberării carnetului de muncă, având temeiurile concedierii înscrise, sau din ziua constatării refuzului salariatului de a lua cunoștință de ordinul de concediere pentru a semna sau a primi carnetul de muncă.

Totodată, instanța de apel a notat că instanța de fond eronat a făcut trimitere la art.27 alin.(3) din Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Or, conform art.1 al Legii enunțate, prezenta lege stabilește dreptul la prestații de asigurări sociale pentru prevenirea, limitarea, înlăturarea riscurilor sociale și susținerea financiară a persoanelor îndreptățite a le primi, în cazul producerii unor astfel de riscuri. Reglementările prezentei legi se aplică în cazul următoarelor riscuri sociale asigurate: îmbolnăvirea, maternitatea, creșterea copilului și decesul. Iar, potrivit actelor cauzei, Valentin Cucuș a cunoscut despre faptul că nu i s-au achitat plățile pentru concediile anulate nefolosite în perioada anilor 1992-2002, inclusiv, din luna aprilie 2013, însă, în instanță s-a adresat abia la 21 iunie 2018, adică peste 5 ani, cu încălcarea termenul de adresare în instanța de judecată și nu a solicitat repunerea în termen.

Din considerentele menționate mai sus și având în vedere că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, adoptând o hotărâre, fără a se expune asupra termenului de adresare în instanța de judecată, instanța de apel, a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 octombrie 2019 și a adoptat o nouă decizie de declarare inadmisibilă a acțiunii înaintate de Valentin Cucuș.

La 23 octombrie 2020, Valentin Cucuș, reprezentat de avocatul Aliona Gîțlan a depus recurs împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul a menționat că de decizia instanței de apel a luat cunoștință la data de 15 octombrie 2020, când a recepționat-o, prin intermediul poștei electronice.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, totodată fiind admise și alte încălcări, care au dus la soluționarea greșită a litigiului. Iar, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurentul Valentin Cucuș a relevat că a aflat despre neachitarea indemnizațiilor pentru concediile nefolosite, abia pe data de 25 mai 2018, ca urmare a răspunsului MAI nr. 44/10-C-264/18.

Astfel, consideră eronată constatarea instanței de apel precum că a cunoscut despre faptul că nu i s-au achitat plățile pentru concediile anulate nefolosite în perioada anilor 1992-2002, inclusiv, din luna aprilie 2013.

La 19 noiembrie 2020 Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs a lui Valentin Cucuș, prin care a solicitat menținerea deciziei instanței de apel.

Prin referința depusă la 20 noiembrie 2020 Inspectoratul General al Poliției a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Valentin Cucuș, sau respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 23 octombrie 2020 (f.d.26-30, Vol.II) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 septembrie 2020 și recepționată de către reprezentantul recurentului Valentin Cucuș, avocatul Aliona Gîțlan la 13 octombrie 2020 la adresa poștei electronice (f.d.24, Vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Valentin Cucuș, reprezentat de avocatul Aliona Gîțlan în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o

anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Valentin Cucuș, reprezentat de avocatul Aliona Gîțlan.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Valentin Cucuș, reprezentat de avocatul Aliona Gîțlan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan